

Bilag til Bet. o. F. t. Rigsdagsbeslutn. ang. Traktat om Afkald paa Krig m. m.

Skridt, som de anser for nødvendige til Opretholdelse af Ret og Retfærdighed“. Med andre Ord, naar der indenfor Raadet ikke bestaar Enstemmighed i Bedømmelsen af Striden, kan de stridende Parter uden at bryde Forbundspagten gribe til Krig. Krigen er altsaa vedblivende lovlig i det Tilfælde, som omhandles i denne Bestemmelse i Pagten. Dette er med Hensyn til Fredens Organisation en Revne, gennem hvilken Krigsfaren kan snige sig ind og genopstaa. Rhin-Pagten af Locarno har i Artikel 2, 3die Stykke, afhjulpet denne Mangel, for saa vidt angaar Forholdet mellem vort Land og Tyskland ligesom mellem Tyskland og Frankrig. Pariserpagten har en verdensomfattende Rækkevidde, og det Forbud, som den foreskriver, udstrækker sig til Forholdet mellem alle Stater.

ad Voldgiftstraktaterne.

ad 1) Ved „Ret eller Billighed“ (law or equity) forstaaes i Traktaten med de Forenede Stater de Retskilder, som kan bringes til Anvendelse ved Løsningen af retlige Tvistigheder. Da efter engelsk-amerikansk Opfattelse ogsaa „equity“ (Billighedsbetragtninger) kan bringes til Anvendelse ved Domstolenes Behandling af Retsvistigheder, uden at dertil nogen Hjemmel i Loven er nødvendig, betyder „law or equity“ en *samlet* Henvisning til *alle* de Midler, som staaar til Domstolenes Raadighed ved Afgørelsen af Retstrætter. De Tvistigheder, hvortil Traktaten med de Forenede Stater sigter, er derfor praktisk taget ensbetydende med dem, som i andre danske Voldgiftstraktater betegnes som „retlige Tvistigheder“ eller „Tvistigheder“, hvor Parterne gensidig maatte strides om en Ret“. Der tænkes derved nærmest paa Stridigheder af en saadan Art, at de, hvis de forelaa mellem private Borgere, vilde kunne forelægges Domstolene til Afgørelse (saaledes *F. B. Kellogg* i en Afhandling i „The American Journal of international Law“ XII (1928) S. 256).

I Traktaten med Haïti betyder Udtrykket „Ret og Billighed“ (droit et équité) noget andet. Det er her Udtryk for en *subsidiær* Retskilde, som kun efter Parternes udtrykkelige Overenskomst kan bringes til Anvendelse af Domstolen i Tilfælde, hvor en Afgørelse ellers ikke vilde være mulig, fordi Tvisten ikke er af retlig Natur. Det bliver her et Udtryk for Parternes Villie til, at alle Tvistigheder uden nogen Untagelse paa bindende Maade skal kunne afgøres af den internationale Domstol.

Efter Udenrigsministeriets Formening kan man ikke sammenstille de to Traktatbestemmelser saaledes, at der vilde fremkomme en Modsigelse, fordi den ene Traktat synes at forudsætte, at kun retlige Tvistigheder kan afgøres efter Ret og Billighed, medens den anden staaar paa det Standpunkt, at netop de ikke-retlige Tvistigheder skal afgøres efter Ret og Billighed. Der er ikke nogen saadan retlig Sammenhæng mellem de to Traktater, som hviler paa en delvis forskellig Opfattelse af Spørgsmaalet om det Omfang, hvori Domstolene er berettiget til at anvende Billighedsbetragtninger uden udtrykkelig Hjemmel i Loven, og hvilke Arter af Tvistigheder en international Domstol er kaldet og i Stand til at afgøre. Saadanne Uoverensstemmelser kan ikke undgaas ved mellemløkkelige Traktater, fordi Forstaaelsen af retlige Begreber er overmaade forskellig i de forskellige Dele af Verden. Disse Forskelligheder maa tages med i Købet, naar man, som den danske Regering, overfor hvert enkelt Land ønsker at gaa saa vidt som muligt med Hensyn til at lade mellemløkkelige Uoverensstemmelser blive omfattet af de indgaaede Voldgiftstraktater. At formaa de forskellige Stater til at lægge ensartede Synspunkter til Grund med Hensyn til de ovenfor berørte Spørgsmaal vilde være uigennemførligt.

ad 2) (a) Ved „Tvistigheder, hvis Genstand hører under nogen af de Høje kontraherende Parters indre Jurisdiktion“, tænkes paa Spørgsmaal, som *efter almindelige folkeretlige Grundsætninger* hører under Statens egen Afgørelse. Det er følgende ikke tilstrækkeligt, at en Stat vilkaarlig henlægger et eller andet Spørgsmaal under sine egne Myndigheders Jurisdiktion, f. Eks. hvorledes en mellemløkkelig Overenskomst skal fortolkes. Derved kan den ikke unddrage Spørgsmaalet fra Voldgiftstraktaten. Som Eksempel paa Spørgsmaal, som efter Folkeretten hører under Statens egen Afgørelse, kan nævnes Ind- og Udvandringslovgivningen, hvor ikke en traktatmæssig Aftale foreligger. Hvis Danmark finder, at den amerikanske Indvandringslovgivning er ubillig eller uretfærdig, kan den ikke indbringe dette Spørgsmaal til Voldgift, medmindre det vilde kunne paaberaabe sig en positiv Aftale desangaaende med de Forenede Stater.